

ABEL PRISEN

Det Norske Videnskaps-Akademi har besluttet at Abelprisen for 2010 tildeles

John Torrence Tate

Universitetet i Texas i Austin, USA

“for hans store og varige innflytelse på tallteorien.”

Preses i Det Norske Videnskaps-Akademi, Nils Christian Stenseth, kunngjorde vinneren av Abelprisen på Akademiet i Oslo i dag 24. mars. John Torrence Tate vil motta Abelprisen ved en prisseremoni i Gamle Logen i Oslo 25. mai. Abelprisen anerkjenner bidrag med ekstraordinær dybde og påvirkning på matematikken, og den er blitt utdelt hvert år siden 2003. Prisen er på 6 millioner norske kroner.

Tallteorien strekker seg fra primtallenes mysterier til måten vi lagrer, overfører og sikrer informasjon på i moderne datamaskiner. Gjennom det siste århundret har den vokst til å bli en av de mest raffinerte og høyest utviklede grener av matematikken, i et gjennomgripende samspill med andre sentrale områder. John Tate er en av hovedarkitektene bak denne utviklingen.

John Tates vitenskapelige arbeider strekker seg over seks tiår. Han har vært opphav til et vell av sentrale matematiske ideer og konstruksjoner som nå bærer hans navn, som Tate-modulen, Tate-kurven, Tate-syklusen, Hodge-Tate-dekomposisjonene, Tate-kohomologien, Serre-Tate-parameteren, Lubin-Tate-gruppen, Tate-sporet, Shafarevich-Tate-gruppen, Néron-Tate-høyden, for bare å nevne noen få.

Abelkomiteen uttaler: «Mange av hovedretningene innen algebraisk tallteori og aritmetisk geometri eksisterer i dag bare takket være John Tates skarpsindige bidrag og lysende innsikt. John Tate har satt et sterkt og varig preg på moderne matematikk».

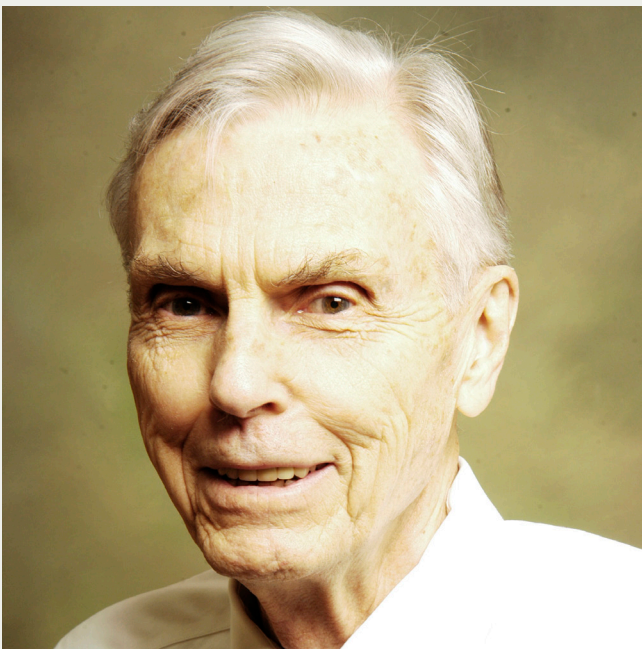
John Tate har mottatt mange priser og æresbevisninger. Alt i 1956 fikk han Cole-prisen fra American Mathematical Society (AMS) for fremragende bidrag til tallteorien. I 1995 fikk han Leroy P. Steele-prisen for livsverk fra American Mathematical Society. Da Tate delte Wolf-prisen i matematikk med Mikio Sato i 2002/2003, ble han hedret for «å ha skapt vesentlige begreper i algebraisk tallteori». Han ble invitert som foredragsholder ved den internasjonale matematikerkongressen både i Stockholm i 1962 og i Nice i 1970.

John Tate ble valgt til medlem av det amerikanske National Academy of Sciences i 1969. Han ble utenlandsk medlem av det franske Académie des sciences i 1992 og æresmedlem av London Mathematical Society i 1999.

Niels Henrik Abels minnefond ble opprettet i 2002 med det hovedmål å dele ut en Abelpris for fremragende matematisk arbeid. Abelprisen ble første gang delt ut i 2003.

Prisen deles ut av Det Norske Videnskaps-Akademi, og deres valg av Abelprisvinner bygger på en anbefaling fra Abelkomiteen, som består av fem internasjonalt anerkjente matematikere.

Mer informasjon om prisvinneren, hans arbeider og Abelprisen er å finne på Abelprisens hjemmeside www.abelprisen.no.

John Torrence Tate